

Handläggare
Dahlmann Christian

Datum
2018-10-30

Diarienummer
KSN-2018-2730

Kommunstyrelsen

Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att Uppsala kommun ingår i konsortiet för Science Gallery Lab Uppsala för perioden 2019–2023 enligt föredragningen i ärendet,

att Uppsala kommun delfinansierar verksamheten vid Science Gallery Lab Uppsala med 1,5 miljoner kronor per år under perioden 2019–2023, samt

att ovanstående beslut gäller under förutsättning att övriga finansiärer av Science Gallery Lab Uppsala fattar motsvarande beslut om finansiering för perioden 2019–2023.

Ärendet

Olika aktörer har länge efterfrågat ett komplement till de publika platser i Uppsala som i dag på olika sätt visar resultat av forskning, ofta tillbakablickande och i form av utställningar. Det har påtalats ett behov av att bättre synliggöra den nyaste kunskapen och ha platser för dialog, reflektion och utbyte mellan olika aktörer kring vetenskapliga frågeställningar.

På uppdrag av rektor vid Uppsala universitet har en styrgrupp bestående av representanter från Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala kommun och Region Uppsala utrett möjligheten att etablera ett Science Center i Uppsala. Utredningen bygger vidare på en förstudie från 2015 i vilken konceptet Science Gallery bedömdes vara lämpligast för Uppsala. Slutsatsen var att ett Science Gallery ytterligare skulle stärka Uppsala som internationell vetenskapsstad.

Uppsala universitet har lämnat en förfrågan till Uppsala kommun om hur kommunen ställer sig till att medverka i och medfinansiera ett Science Gallery.

Avsikten är att ett fysiskt och permanent Science Gallery ska vara klart om fem år, men i väntan på det föreslår utredningen att ett konsortium bildas för att under perioden 2019–2023 bedriva verksamhet under benämningen Science Gallery Lab Uppsala.

Utredningens förslag finns fogat till ärendet som **bilaga 1**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Utredningen föreslår att ett Science Gallery etableras i Uppsala. Det ska bidra till att stärka vetenskapens roll i samhället genom att erbjuda interaktionsytor över såväl ämnes- och generationsgränser som mellan människor med olika bakgrund och erfarenheter. Det ska vara en mötesplats som utmanar och medverkar till sökande av nya lösningar på dagens och morgondagens samhällsutmaningar. Den primära målgruppen är unga vuxna (15–25 år).

Verksamheten ska kännetecknas av hög kvalitet och ha en internationell prägel. Som arena för gränsöverskridande möten mellan vetenskap och konst ska den ge förutsättningar för oväntade infallsvinklar och engagerande upplevelser. Det ska vara en kreativ, interaktiv och välkomnande plats där aktuell forskning sätts i ett sammanhang, diskuteras och upplevs.

Etableringen av Science Gallery Uppsala väntas ha flera positiva effekter. Förutom att det bidrar till folkbildning och engagemang i viktiga samhällsfrågor, väntas verksamheten även bidra till att stärka platsvarumärket Uppsala och öka antalet besökare till Uppsala. Genom Science Gallery kan Uppsala också öka och tillvarata olika internationella kontakter och öka synligheten internationellt.

I väntan på att det finns en fysisk plats klar föreslår utredningen att verksamhet påbörjas i något som kallas Science Gallery Lab. För ändamålet föreslås ett konsortium bildas med Uppsala universitet, SLU, Uppsala kommun och Region Uppsala som parter. Uppsala universitet föreslås ha huvudansvar för konsortiet.

Verksamheten i Science Gallery Lab kommer inte att ha en fast plats och kommer vara mer begränsad än ett permanent Science Gallery. Tanken med att starta verksamhet redan nu är att det ger möjlighet att börja arbeta med konceptet, utveckla verktyg och förbereda inför den permanenta verksamheten.

Målet är att verksamheten efter fem år kan flytta in i ett nytt hus i kvarteret Ubbo i Odinslund. Fram till dess ska konceptet testas på olika platser i centrala Uppsala. Arbetet ska dokumenteras och följas upp så att en fördjupad utvärdering kan ske vid periodens slut och inför den permanenta etableringen av Science Gallery. Med detta upplägg ges de deltagande aktörerna möjlighet att vid övergången till permanent verksamhet antingen utveckla eller avveckla sitt engagemang och nya aktörer kan tas in.

Under de fem år som Science Gallery Lab ska pågå är finansieringen av verksamheten huvudsakligen beroende av bidrag från konsortiets parter. Förslaget är att respektive part varje år bidrar med 1,5 miljoner kronor.

De ingående parterna i konsortiet bakom Science Gallery Lab har inga förpliktelser att vara med och finansiera ett permanent Science Gallery. Under 5-års perioden som Science Gallery Lab drivs ska man aktivt arbeta med att hitta fler finansörer som kan vara med och betala för det permanenta Science Gallery. Verksamheten kan t.ex. delvis finansieras med externa medel från donationer, sponsring och forsknings- och samverkansmedel. Vissa aktiviteter kan även komma att avgiftsbeläggas. Ett förslag om finansiering av ett permanent Science Gallery ska presenteras för alla intresserade parter i god tid före 2023 och varje part fattar då nya beslut gällande fortsatt finansiering.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsen behöver beakta Uppsala kommuns del av kostnaden för Science Gallery Lab 2019 – 2023 i kommande Mål och budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Tf. chef kommunledningskontoret

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2015/694

Science Gallery Uppsala

En upplyst plats

Styrgruppen för utredningen av "Science Center" i Uppsala, 2018-03-21

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning & bakgrund	3
Uppdraget	4
Science Gallery Uppsala	4
Målgrupper	4
Potentiella besökare	5
Lokalisering	6
Konceptidé och utformning	6
Science Gallery International	8
Science Gallery Lab	8
Positiva effekter för Uppsala	9
Förslag till genomförande	10
Ingående parter och organisation	10
Finansiering av verksamheten	10
Lokal och lokalisering	10
Budget	11
Science Gallery Uppsala	11

Bilaga 1 Förstudie

Bilaga 2 Intäkter Science Gallery Dublin

Sammanfattning

Vetenskapsstaden Uppsala kommer med mötesplatsen Science Gallery kunna medverka till att stärka vetenskapens roll i samhället genom att erbjuda interaktionsytor över såväl ämnes- och generationsgränser som mellan människor med olika bakgrund och erfarenheter. Genom att utgå från och ta tillvara målgruppen unga vuxnas (15-25 år) kreativitet och idéer kan Science Gallery Uppsala vara en mötesplats som utmanar och medverkar till att söka nya lösningar på dagens och morgondagens problem. Som arena för gränsöverskridande möten mellan vetenskap och konst skapas förutsättningar för oväntade infallsvinklar och engagerande upplevelser.

Det förslag som här presenteras bygger vidare på den förstudie som genomfördes 2015 (UFV 2015/694). I den görs jämförelser med olika Science Center nationellt och internationellt och förstudien föreslår att konceptet Science Gallery bäst överensstämmer med de intentioner som de olika intressenterna har. Denna utredning kommer till samma slutsats; en etablering av ett Science Gallery skulle ytterligare stärka Uppsala som en internationell vetenskapsstad.

Den fysiska placeringen diskuterades i förstudien och som framgår av uppdraget till denna utredning är en nybyggnation på Ubbo-tomten, Odinslund något som utredningen kunnat utgå från. En nybyggnation som rymmer både ett Science Gallery och gästrum för forskare, caféverksamhet och attraktiva mötesplatser skulle sammantaget medverka till att skapa den upplysta plats som intressenterna eftersträvar.

Föreliggande förslag innebär att Uppsala universitet, SLU, Uppsala kommun och Region Uppsala etablerar ett konsortium för att kunna driva ett Science Gallery direkt i väntan på att nybyggnationen står klar på Ubbo-tomten. Detta kallas Science Gallery Lab och beräknas pågå under den kommande femårsperioden. Arbetet ska dokumenteras och följas upp så att en fördjupad utvärdering kan ske vid femårsperiodens slut inför en fysisk etablering av ett Science Gallery eller motsvarande i de nybyggda lokalerna i Odinslund.

Inledning & bakgrund

Uppsala är en knutpunkt för vetenskap, utbildning och innovation med omfattande internationella nätverk.

Uppsala är vetenskapens stad och rymmer två världsledande universitet och en bredd av kunskapsintensiva verksamheter inom näringsliv och offentlig sektor.

I Uppsala har staden och vetenskapen vävts samman till *en*. De båda universiteten lockar tillsammans runt 14 000 nya studenter varje år vilket sätter en tydlig prägel på staden. Ett stort antal anställda bor och verkar i staden liksom ett stort antal gästforskare. Uppsala kommun tillhör Stockholmsregionen, en av de mest expansiva regionerna i Europa med en hög tillväxt i näringslivet, högt nyföretagande och en hög inflyttning. Inom en timmes restid från Uppsala med tåg eller bil bor idag tre miljoner människor. Näringslivet i Uppsala har till stor del sin bas i kunskapsintensiva branscher som ofta har en nära koppling till universiteten.

Under drygt trettio år har frågan om ökad synlighet för den nyaste kunskapen, de senaste rönen och en plats för dialog, kritisk reflektion och interaktivitet mellan olika aktörer kring vetenskapliga frågeställningar och problem, varit levande i Uppsala. Det finns flera publika platser i Uppsala som på olika sätt visar resultat av forskning – oftast i form av utställningar, och ofta med tillbakablickande perspektiv. Det är ett komplement till detta som efterfrågas.

Detta komplement kan benämnas Science Gallery: En plats som kan ”skapa ett livslångt lärande som väcker samhällsengagemang över generationsgränserna” (Ur Cape Town Declaration 2011, 6th Science Center World Congress). En kreativ och interaktiv plats där aktuell forskning sätts i ett

sammanhang, diskuteras och upplevs. En plats där forskare, unga, studenter, kulturskapare och innovatörer och medborgare kan mötas i dialog.

Uppdraget

Den 10 oktober 2017 utsåg rektor en styrgrupp bestående av representanter från Uppsala universitet, SLU, studenter, Uppsala kommun och Region Uppsala med uppdraget att ta fram ett underlag till ett slutligt ställningstagande avseende etablering av ett Science Center i Uppsala senast den 31 mars 2018. Uppdraget ska utgå från den förstudie som genomfördes 2015 (bilaga 1).

Styrgruppen har arbetat fram en vision, ett förslag till organisation, utrett vissa juridiska frågor, samt förankrat konceptet bland de ingående parterna. En arbetsgrupp har stöttat styrgruppen i sitt arbete genom att fokusera på innehåll, budget m.m.

Utgångspunkten har varit att alla parter är likvärdiga, vilket innebär att alla parter finansierar lika mycket och delar ansvaret lika för verksamhetens alla delar, men också att alla parter ska kunna tillräkna sig lika stor utväxling.

Science Gallery Uppsala

Science Gallery Uppsala förstärker Uppsalas status som framstående vetenskapsstad och är en tydlig ingång till vetenskap. Här skapas oväntade gränsöverskridande möten genom samtal och upplevelser där olika vetenskapsområden och konstnärliga uttryck korsbefruktar och utmanar varandra. Det är en kreativ och interaktiv plats där aktuell forskning sätts i ett sammanhang, diskuteras och upplevs.

Science Gallery Uppsala är en interaktiv och välkomnande mötesplats. Det är en interdisciplinär och mångvetenskaplig mötesplats över generationsgränser, där forskare, studenter, ungdomar, kulturskapare och innovatörer möts i dialog för att diskutera aktuella samhälls- och framtidsfrågor. Här skapas nya möjligheter och förutsättningar för ett livslångt lärande, en fortsatt utveckling, god livskvalitet och att bidra till spridandet av kunskap.

Verksamheten vid Science Gallery Uppsala kännetecknas av hög kvalitet. Utifrån tvärvetenskapliga teman som exempelvis hållbarhet, hälsa och demokrati spetsas frågeställningen tillsammans med målgruppen unga vuxna. Den interaktiva utställningen tas fram genom öppna utlysningar. Varje utställning byggs upp tillsammans med forskare, studenter, konstnärer, entreprenörer och andra kulturskapare som alla bidrar med idéer om innehåll, presentation och utformning. Därutöver finns särskilda utbildningsprogram för specifika målgrupper, samt event under exempelvis helger och kvällstid. Science Gallery Uppsala är en ständigt aktuell och dynamisk mötesplats med minst ett par olika utställningar per år.

Samtidigt som det mänskliga mötet är i fokus, sker även möten digitalt. Science Gallery Uppsala har teknisk utrustning som gör det möjligt att interagera med andra nationella och internationella verksamheter. Program ska finnas på både svenska och engelska (på sikt även andra språk) så att internationella studenter och besökare i Uppsala kan vara delaktiga och känna sig välkomna. Samarbeten med andra ledande aktörer inom forskningskommunikation, både nationellt och internationellt kan utvecklas.

Målgrupper

Den primära målgruppen är unga vuxna, 15-25 åringar. Åldersgruppen rymmer såväl ungdomar som är på väg att avsluta grundskolan, studerar i gymnasieskolan, arbetar, eller är arbetslösa. Andra har påbörjat sina studier på universitetet. Alla är i ett skede i livet där de ställs inför olika val, formar sina liv, skapar sin identitet, och i större eller mindre utsträckning aktivt deltar i och för en

demokratisk samhällsordning. På Science Gallery Uppsala ges möjligheter att diskutera och engagera sig i för dem viktiga framtidsfrågor. De erbjuds också genom särskilda utbildningsevent, diskussionsträffar, m.m. tillgång till kunskaper och möjlighet att bidra och göra sin röst hörd i kunskapssamhället.

Valet av åldersgrupp beror på övertygelsen och erfarenheten av att om unga vuxnas nyfikenhet och syn på olika problem och frågeställningar tas till vara finns en viktig och utmanande utgångspunkt för samtal om olika framtidsinriktade lösningar på kort och lång sikt. Utställningarna är i detta sammanhang ett nav för möten över såväl ämnes- som generationsgränser.

Tema och program tas fram tillsammans med målgruppen unga vuxna. De är alltid tvärvetenskapliga och diskuterar frågor utifrån en mängd olika perspektiv. Ambitionen är att överraska, utmana, engagera och diskutera den egna rollen i det framväxande samhället. Science Gallery Uppsala ska öka förutsättningarna för unga vuxna att tillgodogöra sig fakta och kunskap. Genom att stimulera utveckling och lärande i en trygg miljö utifrån deras egna frågeställningar kan kontakten med Science Gallery även sporra till att delta i det demokratiska samhällslivet.

Studenter vid universiteten i Uppsala har möjlighet att engagera sig som interaktiv guide. Cirka tre till fem guider arbetar i Science Gallery samtidigt. De ser till att interagera och fånga upp besökarnas frågor och guida besökarna. Detta personliga möte bidrar till att besökaren inte blir ensam med sina frågeställningar utan kan få bli utmanad i sina tankar. Internationella studenter och gästforskare kan också engageras i verksamheten då programmen är tillgängliga både på svenska och engelska (på sikt gärna på fler språk). Möjligheten för studenter att engagera sig i Science Gallery både i framtagande av program och som guide ger dem värdefull kommunikationsträning inom det vetenskapliga området och i gränssnittet mellan akademi och omgivande samhälle.

Även om utställningsdelen byggs upp utifrån frågeställningar från unga vuxna ska de teman som väljs även vara intressanta för en betydligt större målgrupp. På dagtid kan utbildningsspår riktas mot målgrupper som exempelvis mellan- och högstadiet eller andra prioriterade grupper. Ett effektivt sätt att nå skolelever kan vara genom deras lärare, och synergier kan skapas med koppling till lärarutbildning och -fortbildning. Seminarier och hearings etc. kan vinklas mot andra åldersgrupper eller intresseområden. Det ska även finnas möjlighet för företag och organisationer att boka lokaler och arrangera aktiviteter i Science Gallery.

Potentiella besökare

Det är naturligtvis svårt att beräkna hur många besökare Science Gallery Uppsala kan få då det inte finns någon verksamhet som är jämförbar i Sverige. En del av arbetsgruppen har genomfört ett studiebesök till Science Gallery i Dublin som startade för tio år sedan. Ett sätt att beräkna antalet potentiella besökare är att utgå ifrån de besökssiffror som Science Gallery i Dublin har.

År 2016 hade Science Gallery Dublin 413 000 besökare varav 36 % var i åldersgruppen 15-25 åringar. Besökarna kan i övrigt kategoriseras enligt följande:

- 42 % kom från ett annat land
- 63 % är återkommande besökare
- 48 % kvinnor, 52 % män
- 20 % studenter på Trinity College
- 84 % skulle rekommendera en vän att besöka detta Science Gallery
- 92 % ansåg att deras kunskap om temat ökade

Dublin har en folkmängd på strax över 500 000 invånare och över 1 600 000 i storstadsområdet. Universitetet Trinity College har ca 17 000 studenter och Science Gallery Dublin hade 417 000 besök under 2016. Uppsala kommun har 220 000 invånare och det bor cirka tre miljoner människor inom en radie motsvarande en timmas restid med bil eller tåg från Uppsala räknat.

Science Gallery Uppsala skulle efter 10 år kunna locka ungefär hälften av det i Dublin, dvs drygt 200 000 besökare. I Uppsala län finns det 35 000 15-25-åringar (2016) men ett rimligt antagande är att Science Gallery Uppsala med stor sannolikhet kan locka målgruppen från ett brett upptagningsområde som sträcker sig långt utanför länet.

En annan utgångspunkt är antalet besökare till närliggande platser; Gustavianum har 90 000 besökare per år och domkyrkan 600 000 per år. Dessa är dock inte unika individer utan flera återkommer.

Om vi skulle anta att studenterna i Uppsala är lika flitiga besökare till Science Gallery som de i Dublin skulle enbart studenterna (45 000) generera 160 000 besök. Uppsala universitet har cirka 3500 internationella studenter och av dem beräknas ca 70 % vara under 25 år. I Uppsala finns inte ett samlat campus likt det i Dublin, där också Science Gallery ligger, utan Uppsala universitet har flera och SLU har sitt eget. Detta talar för att studenterna i Uppsala inte blir lika flitiga besökare på stadens Science Gallery. Science Gallery i Dublin ligger på universitetets campus, med ett centralt läge och ca 10 % av nybörjarna på Trinity College anger att Science Gallery påverkade deras val av lärosäte.

Uppsalas seniorer är flitiga besökare av diverse olika evenemang. Senioruniversitetet består i Uppsala av 4 000 personer och i Stockholm av 6 000. Dessutom finns ett antal andra aktiva seniorgrupper.

Lokalisering

Just nu planeras en ny byggnad i Odinslund. En byggnad som ska inrymma bostäder för gästforskare samt en publik verksamhet i gatuplanet. Planeringen är ännu i tidigt skede men detaljplanearbete pågår. Platsen är unik och ett Science Gallery skulle tydliggöra vetenskapens plats i centrala Uppsala med närhet till flera andra besöksmål.

Utifrån befintliga skisser och diskussioner som förts med byggherren (Stiftelsen Ubbo) finns möjlighet att disponera ca 500 kvm i bottenplanet och ytterligare ca 500 kvm i källarplan. En nybyggnation möjliggör en samplanering för bästa möjliga funktion och tillgänglighet. Detta förslag som här presenteras bygger på att Science Gallery Uppsala placeras i dessa nya lokaler.

En placering i Odinslund innebär att centrala Uppsala får ett skyltfönster, en upplyst plats där olika intressenter kan få möjlighet att möta aktuell vetenskap från nationella och internationella forskningsmiljöer med kopplingar till Uppsala. Samtidigt kan samverkan ske med befintliga besöksmål i närområdet kan medverka till att nå ännu fler besökare och öka intresset för vetenskap.

Utifrån dessa förutsättningar och de kunskaper och lärdomar som finns i förstudien har styrgruppen arbetat vidare för att skapa något unikt och nytt i Sverige och Uppsala med omnejd. Förslaget bygger på en högkvalitativ internationell verksamhet.

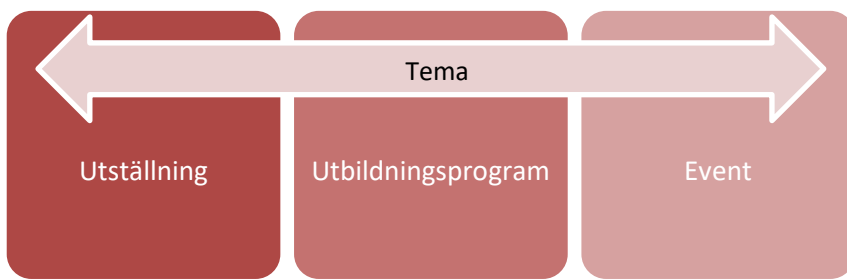
Konceptidé och utformning

Styrgruppen har, i likhet med förstudiens slutsats, funnit att konceptidén Science Gallery ger den högkvalitativa inriktning som intressenterna önskar skapa. Idén har utvecklats vid Trinity College i Dublin där ett Science Gallery startade för tio år sedan och sprids nu över världen. Förslaget nedan om ett Science Gallery Uppsala bygger på en del av de erfarenheter som Dublin har.

Science Gallery är ett science center-liknande koncept som innehåller olika konstnärliga utställningar och interaktiva aktiviteter i gränslandet mellan konst och vetenskap. Målgruppen är unga vuxna. Till skillnad från de flesta science centers finns ingen permanent utställning, utan det finns istället tre till fyra tillfälliga utställningar per år. På detta sätt skapas ett mer dynamiskt och nyskapande innehåll.

Ledorden för Science Gallery är kreativitet, unga och framtiden. Utgångspunkten för Science Gallery är att förmedla att forskning är en kreativ process. På Science Gallery utvecklar unga människor sin kreativa och innovativa förmåga, där blir besökaren delaktiga i framtidens utmaningar och får chans att reflektera över aktuella samhällsfrågor.

Innehållet i Science Gallery ska vara överraskande, provokativt och framtidsinriktat. Innehållet består av tre delar; utställning, utbildningsprogram och evenemang. Allt innehåll baseras på ett tema som är relevant och framtaget tillsammans med studenter och ungdomar. Exempel på teman är [Blood](#), [In case of emergency](#), [Humans + the future of our species](#).

1. **Teman tas fram** - tillsammans med målgruppen unga vuxna och en referensgrupp
2. **Tematiska frågeställningar formuleras** – en grupp av forskare knyts till temat som expertgrupp, och tillsammans med dem och utifrån vetenskapliga frågeställningar formuleras intressanta följdfrågor som kan belysas inom ramen för temat
3. **Öppen internationell utlysning** – För att få in kreativa bidrag till utställningsytan görs en öppen utlysning där vem som helst (konstnärer/kulturskapare, forskare, studenter m.fl.) kan ansöka och komma med förslag. I utlysningen förklaras temat och de olika perspektiv inom ramen för temat som kan belysas. Science Gallerys internationella nätverk och egna lokala nätverk används för att sprida information om utlysningen. [Se exempel på utlysningstext för Perfection \(Science Gallery Melbourne\)](#)
4. **Bidragen rangordnas och väljs ut** – En grupp bestående av forskare och andra relevanta experter tillsammans med Science Gallerys personal väljer ut vilka bidrag som får möjlighet att ställa ut. Vissa verk kan ha ställts ut på andra ställen, andra är helt nya. Ibland behöver de sökande modifiera sina verk för att passa in i konceptet. Ibland gör Science Gallerys egen personal egna installationer. Ca 20 bidrag kan finansieras per tematiskt område
5. **Utbildningsprogram** skapas utifrån tema, prioriterade målgrupper och tillgängliga resurser
6. **Utställningsytan** planeras utifrån accepterade bidrag
7. **Event** planeras utifrån accepterade bidrag, prioriterade målgrupper samt tillgängliga resurser.

Det publika programmet (med utställning, utbildningsprogram och event) pågår i 3-4 månader. Det är gratis inträde till utställningarna, men särskilda event kan vara avgiftsbelagda. Rekommenderad total yta i Science Gallery är 1300-1500 kvm varav utställningsyta 500 kvm.

Ett café får en central roll – det är här man träffas och ”hänger”. Det händer saker i caféet, där det även finns en liten scen och ljudanläggning. Inredning och utformning av café ska stimulera kreativitet och interaktivitet.

Interaktionsytan varierar under året. Den består av ett antal installationer som präglas av kontaktskapande och deltagande. Interaktionsytan består till stor del av digitala och flexibla lösningar så att det går snabbt att ställa om utställningen till nästa tema.

En lokal för samtal, shower osv. där cirka 100 personer får plats. Här kan slutna grupper tas emot och särskilda event hållas. Vissa event kan man ta inträdesavgift för.

Ett par mindre mötesrum för workshops i mindre grupper med flexibla möbleringsmöjligheter.

På kvällstid pågår aktiviteter i caféet och i andra delar av Science Gallery och även andra lokaler i Uppsala. Till varje tema arrangeras aktiviteter för olika målgrupper. Ibland är det aktiviteter för slutna sällskap och ibland annonseras de brett. Ett kvällsprogram bör finnas vissa kvällar i veckan, öppet för alla. Här kan exempelvis aktuella frågor som debatteras just nu i samhället lyftas fram ur olika perspektiv med kortare framförhållning.

Öppettiderna på Science Gallery är generösa. Det gäller särskilt när kvällsaktiviteter arrangeras.

Science Gallery International

Idag finns en separat organisation kallad Science Gallery International (SGI) som är en ”non-profit-organisation” med målet att etablera fler Science Gallery runt om i världen. Sex Science Galleries har påbörjat sina aktiviteter, men ingen förutom Dublin har öppnat på sin fasta plats.

Alla Science Galleries är knutna till breda universitet runt om i världen:

- Trinity College (Dublin),
- Kings College (London),
- Michigan State University (Detroit),
- University of Melbourne (Melbourne),
- Indian Institute of Science of University, Srishti Institute of Art, Design and Technology, National Centre for Biological Sciences (Bangalore)
- University of Venice (Venedig).

Science Gallery Lab

Science Gallery Lab är ungefär detsamma som Science Gallery. Den stora skillnaden mellan Science Gallery och Science Gallery Lab är att ett Lab inte behöver ha en permanent plats, och att verksamheten kan vara mer begränsad. Under en uppstartsfas – oftast under en treårsperiod – skaffar man sig verktygen och börjar jobba enligt Science Galleries koncept. Parallellt görs förarbete för det permanenta Science Gallery som planeras.

Science Gallery International är den organisation som hjälper till vid etableringen av ett Science Gallery Lab, eller ett Science Gallery. Nya medlemmar godkänns av SGI board. [Mer information om SGI.](#)

Positiva effekter för Uppsala

Styrgruppen finner att det finns flera positiva effekter av att etablera Science Gallery Uppsala i Odinslund. Målgruppen unga vuxna är viktig då ett fokus på den åldersgruppen kan stärka ungas engagemang, kreativitet och aktivitet i och för viktiga samhällsutmaningar. Det behövs en mötesplats som går över ämnes- och generationsgränser, där möten mellan människor med olika bakgrund, erfarenhet och ålder, också kan stärka vetenskapens roll i samhället. Genom ett Science Gallery kan Uppsala öka och tillvarata olika internationella kontakter samt öka synligheten internationellt.

Utgångspunkten för styrgruppens arbete har varit en vilja att förbättra förutsättningarna för en fördjupad samverkan genom nya metoder och angreppssätt. I förlängningen handlar det också om att förbättra förutsättningarna för att tillgodose framtida rekryteringsbehov inte minst till verksamheter som har sin grund i vetenskapen som till exempel hälso- och sjukvård, teknik och naturvetenskap och utbildning.

För universitetens del, SLU och Uppsala universitet, blir ett Science Gallery dessutom en yta för samverkan inom forskning och utbildning, tvär- och mångvetenskapliga forskningssamarbeten, möjlighet för datainsamling och experimentverkstad, kommunikationsträning, spridning av forskningresultat till samhället samt såväl ökad som breddad studentrekrytering. Det är en yta för universiteten att samverka med näringslivet och offentliga aktörer. Det blir även ett attraktivt erbjudande för filantropiska organisationer samt företag att delta i.

Uppsala är en attraktiv stad att studera, leva och verka i. Uppsala har även en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Med ett Science Gallery Uppsala ges invånare och besökare ytterligare möjligheter till meningsfull fritid där det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Samtidigt kan ett mer strukturerat samarbete ge fler tillgång till internationella vetenskapliga möten. Det är rimligt att anta att ett Science Gallery kan öka antalet besökare till Uppsala ytterligare från främst Stockholmsområdet, Mälardalen och Norrlands södra delar.

Uppsalas platsvarumärke utgår från det som verkligen särskiljer Uppsala från andra platser. När staden Uppsala marknadsförs är utgångspunkten den vision, position och fyra kärnvärden (Internationell, Kompetent, Inspirerande, Nära) som arbetats fram i varumärkesplattformen. Ett Science Gallery bidrar till att stärka platsvarumärket Uppsala framför allt genom att det är nyskapande och inspirerande, men även då det utgör en plats för gemenskap över ämnes- och generationsgränser.

Fördelar med att etablera ett Science Gallery är både att bli del av en internationell verksamhet och att kunna ta del av mångåriga erfarenheter från redan etablerade Science Gallery och dessutom kunna välja att dela utställningar framtagna av olika Science Gallery:

- Science Gallery är ett internationellt nätverk mellan framstående universitet.

- Science Gallery är ett etablerat varumärke som bland annat samarbetar med World Economic Forum i Davos.
- Uppsala skulle bli den enda nod i Norden i ett internationellt nätverk.
- Det finns 10 års erfarenhet av att jobba med konceptet och Uppsala får hjälp och tillgång till arbetsmetoder, mallar och det internationella nätverket med konstnärer, forskare, kulturskapare som har byggts upp.
- Tillgång till det material som har producerats, utvärderingar, erfarenheter, analyser, m.m.
- Det är frihet under ansvar. Det finns mycket hjälp att få, men ganska få regler. Uppsala avgör hur mycket stöd man önskar nyttja.

Förslag till genomförande

Ingående parter och organisation

För att kunna starta verksamheten så snart som möjligt föreslås följande tillvägagångssätt. Uppsala universitet skriver ett *Letter of Interest* till Science Gallery International. När Science Gallery International har accepterat förslaget skriver Uppsala universitet ett *Memorandum of Understanding* med Science Gallery International. Under tiden förbereds bildandet av ett konsortium mellan Uppsala universitet, SLU, Uppsala kommun och Region Uppsala, med Uppsala universitet som "lead partner". Alla finansiärer, samt studenter från de två lärosätena representeras i ledningen av Science Gallery Lab Uppsala.

Efter fem år utvärderas verksamheten inom Science Gallery Lab inför övergången till ett fullskaligt Science Gallery Uppsala. Med detta upplägg möjliggörs vid övergången till permanent verksamhet för intressent att utveckla eller avveckla sitt engagemang och nya intressenter kan tas in.

Finansiering av verksamheten

Under den initiala fasen, dvs. Science Gallery Lab, är verksamhetens löpande kostnader i mycket hög grad beroende av bidrag från intressenterna. Intressenterna är initialt Uppsala universitet, SLU, Uppsala kommun och Region Uppsala. Förslaget är att varje part lägger 1,5 Mkr per år. Eftersom Uppsala universitet föreslås vara "lead partner" i det fortsatta arbetet föreslås att en hemställan, under våren 2018, görs till SLU, Uppsala kommun och Region Uppsala för att om möjligt starta verksamheten 2019.

En intressant möjlighet som bör undersökas är om Uppsala kommun och Region Uppsala kan kanalisera delar av sitt kulturstöd genom Science Gallery t.ex. som Artist-in-residence som en del i de rörliga kostnaderna för utställningsverksamheten, och där dessa redan befintliga medel då kan räknas in i respektive organisations delfinansiering.

På sikt förväntas verksamheten bli delvis finansierad med externa medel, som till exempel forsknings- och samverkansmedel, donationer, fundraising samt genom samverkan med företag och organisationer. Vissa aktiviteter kommer även att kunna avgiftsbeläggas.

Lokal och lokalisering

Science Gallery kräver en fast lokal, med rekommenderad totalyta 1 300-1 500 kvm, varav 500 kvm utställningsyta. Ett Science Gallery ska inrymma café eller motsvarande, samt mötesrum för ca 100 personer. Gällande lokaliseringen måste platsen vara central, och i anslutning till ungdomars

kommunikationsstråk. Styrgruppen finner att detta är möjligt med den föreslagna lokaliseringen till Ubbo-tomten med ca 1 000 kvm.

Science Gallery Lab som bör drivas i väntan på att lokalerna på Ubbo-tomten färdigställs kräver däremot ingen fast lokal eller temayta. Konceptet kan med fördel genomföras på olika platser i Uppsala, exempelvis på Konstmuseet eller annan central plats i Uppsala. Rekommenderad minimiyta är 500 kvm.

Under den första femårsperioden kan olika platser utnyttjas för att synliggöra Science Gallery Uppsala. För att ha en färdig verksamhetsplan i samband med inflyttningen till de nya lokalerna görs under perioden en genomförbarhetsstudie, med stöd av Science Gallery International.

Budget

Som framgår ovan är kostnaden för Science Gallery och Science Gallery Lab olika beroende på dels lokalytor men även möjligheterna att arrangera utställningar etc. Styrgruppen föreslår, som framgått ovan, att medlemskap direkt söks till Science Gallery International då det ger både en högkvalitativ stödorganisation, tillgång till utställningar, liksom möjlighet att visa Uppsalas utställningar internationellt och samtidigt synliggöra Science Gallery Uppsala såväl nationellt som internationellt.

En indikativ årlig budget för ett Science Gallery Lab (år 1-5) framgår av tabell 1.1.

Tabell 1.1. Indikativ årlig budget för ett Science Gallery Lab (första 1-5 åren).

	Driftskostnad
Avgift SGI	1 000 000 *
Utställning	1 100 000
Löner för personal	1 500 000
Marknadsföring, kommunikation	350 000
Säkerhet och underhåll	100 000
Lokalkostnader	500 000
Utvärderingar	150 000
Försäkringar, transporter, m.m.	150 000
Studentguider	400 000
Oförutsedda utgifter	400 000
	5 650 000

*exempel på vad som ingår i avgiften framgår under rubriken ”Positiva effekter för Uppsala”.

Science Gallery Uppsala

En indikativ driftsbudget för ett fullskaligt Science Gallery Uppsala framgår av tabell 1.2. I denna budget ingår inte lokalkostnader eller andra kostnader kopplade till fastigheten. En uppskattad lokalkostnad har uppgivits vara cirka 2,5Mkr, men då denna kostnad är ytterst osäker har vi valt att inte ha med den i kalkylen.

Budgeten är beräknad utifrån förutsättningarna att tre utställningar per år produceras, att öppettider är mellan kl. 12-18 och mellan 12-20 tre vardagar i veckan samt mellan 10-17 under helger.

Budgeten är beräknad på sju heltidstjänster (fördelat på fler personer). Nedan presenteras en minimibudget som behöver diskuteras av de ingående parterna. Här finns möjligheter att finansiera vissa verksamheter genom in-kind etc. En arbetsgrupp föreslås tillsättas som – när Science Gallery Lab finns – kan arbeta för att erhålla medel från olika finansiärer; forsknings- och samverkanspartners, donationer, sponsorer, och ger då utrymme till fler utställningar per år och möjlighet att göra fler event, osv. Här bör universitetens fundraisingansvariga ingå. Förslaget utgår ifrån att intresset för ett Science Gallery Uppsala kommer att vara stort så snart det blir möjligt att visa konkreta exempel på verksamheter. Det gör att när Science Gallery Uppsala öppnar i egna lokaler, kommer det med stor säkerhet att finnas en intäktsbudget.

Tabell 1.2 Indikativ budget för ett Science Gallery (år 6 och framåt).

	Driftskostnad
Utställning	3 600 000
Avgift SGI 100 000 EUR	1 000 000
Events	500 000
Utbildningsprogram	700 000
Löner för personal	4 900 000
Marknadsföring, kommunikation	1 000 000
Förbättringar m.m.	400 000
Studentguider	2 000 000
TOTALT	14 100 000 *

*Denna budget saknar redovisning av lokalkostnader och intäkter, som motiverats ovan.

Vare sig budgeten för tillfälliga Science Gallery Lab eller Science Gallery har kalkylerat med inkomster genom uthyrning och olika event under kvälls- eller helgtid. Styrgruppen menar att det bör vara en finansieringskälla, om än mindre del (som en jämförelse se budget för Science Gallery i Dublin, Bilaga 2).